

Vergaderjaar 2024–2025

28 676

NAVO

Nr. 497

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 april 2025

Begin maart 2024 heeft uw Kamer een vertrouwelijke technische briefing gekregen over het *NATO New Force Model* (NFM) en de Nederlandse bijdrage hieraan (Activiteitsnummer 2024A01333). De operationele planning bevindt zich inmiddels in een fase waarin een update kan worden gegeven. In deze Kamerbrief wordt ingegaan op de ontwikkeling van het NFM en de Nederlandse prioritering van capaciteiten in het kader van inzet voor hoofdtak één.

Gezien de gevoeligheid en vertrouwelijkheid van de informatie wordt in deze brief op hoofdlijnen ingegaan op het proces rond het NFM en de Nederlandse bijdrage. Het Ministerie van Defensie is graag bereid om te voorzien in een vertrouwelijke technische briefing om de voortgang nader toe te lichten.

NATO New Force Model

De NAVO werkt aan versterking van de collectieve afschrikking en verdediging. Deze noodzaak is herbevestigd door de grootschalige Russische invasie van Oekraïne in 2022. Enkele maanden na de inval stemde de NAVO tijdens de top in Madrid in met een nieuw strategisch concept, waarin Rusland als meest belangrijke dreiging werd gedefinieerd. Door deze verschuiving in focus werd de inzet van de NAVO verlegd van expeditionair optreden naar de verdediging en afschrikking van het bondgenootschappelijk verdragsgebied; hoofdtak één voor Nederland.

Tijdens de NAVO-top in Vilnius in 2023 (Kamerstuk 28 676, nr. 440) besloten bondgenoten tot een pakket militaire plannen en maatregelen, inclusief de daarbij horende behoefte aan eenheden en tijdslijnen, om de bondgenootschappelijke afschrikking en verdediging aanzienlijk te versterken. Het *NATO New Force Model* (NFM) werd geïntroduceerd als instrument om gereedstaande eenheden en hoofdkwartieren tijdig te kunnen activeren. Sindsdien is en wordt hard gewerkt door zowel de

NAVO als de defensieorganisatie om deze plannen verder te implementeren. De NAVO heeft de commandostructuur vastgesteld, en koppelt de door lidstaten aangeboden eenheden aan plannen.

De nieuwe militaire plannen om effectief te kunnen afschrikken en te verdedigen, gelden zowel in vreedstijd als in crisis en conflict. De militaire plannen zijn voor een deel geregionaliseerd; in regionale plannen worden capaciteiten aangeboden vanuit bondgenoten, waarna de plannen ook daadwerkelijk uitgevoerd kunnen worden met militaire eenheden. De regionale plannen worden momenteel geactualiseerd en incrementeel steeds verder verfijnd. Zo wordt bijvoorbeeld de recente toetreding van Finland en Zweden verwerkt en is er steeds meer bekend over nationale verdedigingsplannen van lidstaten, die gesynchroniseerd moeten worden met de NAVO plannen.

Anders dan voorheen zijn de capaciteitsdoelstellingen van de landen voor de langere termijn in het *NATO Defence Planning Proces* (NDPP) gesynchroniseerd met de behoeften uit de regionale plannen. Bondgenoten krijgen doelstellingen voor vereiste capaciteiten toegewezen op basis van economisch en technisch potentieel, bevolkingsomvang en *burden sharing* in budget en risico. Die geactualiseerde capaciteitsdoelstellingen (*Capability Targets*) voor Nederland zijn eerder dit jaar toegelicht aan uw Kamer in een technische briefing (Activiteitsnummer 2024A06001 van 25 september 2024). Die geactualiseerde capaciteitsdoelstellingen worden formeel door de bondgenoten vastgesteld tijdens de bijeenkomst van NAVO-Ministers van Defensie in juni 2025.

De regionale plannen, die de basis vormen voor de capaciteitsdoelstellingen in het NDPP, hebben grote gevolgen voor alle bondgenoten, ook voor Nederland. De collectieve verdedigingstaak vraagt om investeringen in, en verdere adaptatie en versterking van de krijgsmacht. Daar zijn de huidige investeringsplannen van de krijgsmacht ook op gericht. In de Defensienota's 2022 en 2024 heeft het kabinet de investeringen in het versterken en toekomstbestendig maken van de krijgsmacht uitgewerkt.

De huidige investeringen zijn vooralsnog onvoldoende om de volledige NAVO-capaciteitsdoelstellingen in te vullen, zodat er nog steeds keuzes nodig zijn. Er bestaat consensus onder bondgenoten dat het volledig invullen van de capaciteitsdoelstellingen meer dan 2% van het BBP zou vragen. Zoals toegezegd zal ik u met een Kamerbrief zo spoedig mogelijk informeren wat de capaciteitsdoelstellingen voor Nederland financieel zouden kunnen betekenen.

Prioriteren van inzet van capaciteiten

Nederland heeft één krijgsmacht, met één set aan capaciteiten. Gezien de vele nationale én internationale verplichtingen, is het belangrijk om de inzet van deze capaciteiten te prioriteren. Daarom wordt kritisch gekeken naar de inzet van capaciteiten op de verschillende taken en verantwoordelijkheden die voorliggen: de verdediging van Nederland en het Caribisch deel van het Koninkrijk, de taken binnen de regionale plannen van de NAVO en de instandhouding van de Nederlandse capaciteiten daarbij, de (*Host Nation Support*) rol die Nederland heeft als doorvoerland voor (trans-Atlantische) bondgenoten, ondersteuning van Oekraïne, de inzet in EU- en VN-verband en overige inzet in strategische regio's.

Op basis van de beschikbare capaciteiten van onze krijgsmacht spant Nederland zich in om een maximale bijdrage te leveren aan het NFM. Daarbij is Nederland realistisch over de inzetbare capaciteiten. Dat is in

lijn met de brief van 25 januari 2024 (Aanhangsel Handelingen II 2023/24, nr. 872) en de geannoteerde agenda voor de DMM van juni 2024 (Kamerstuk 28 676, nr. 449), waarin ik uw Kamer heb geïnformeerd dat Nederland heeft benadrukt dat regionale plannen realistisch en op betrouwbare wijze moeten worden gevuld.

Nederland heeft binnen het NFM onder andere het Duits/Nederlandse Legerkorps hoofdkwartier (1st *German Netherlands Corps* – 1GNC) aangeboden. 1GNC zal daarmee ingezet worden als tactisch hoofdkwartier in de regionale plannen. Nederland en Duitsland hebben aan de NAVO aangegeven dat 1GNC nog wel de nodige ondersteuning en troepen nodig heeft om de taak adequaat te kunnen uitvoeren. SACEUR overlegt met *Framework Nations* Nederland en Duitsland, en met andere bondgenoten hoe deze capaciteiten multinationaal ingevuld kunnen worden. Op termijn wordt er naar gestreefd dit deels door Duitsland en Nederland te laten leveren, omdat de NAVO de verantwoordelijkheid hiervoor via de NAVO capaciteitsdoelstellingen bij beide landen heeft belegd (*NATO Capability Targets 2025* – Kamerbrief 28 676, nr. 472 van 8 november 2024). Ook hier geldt dat keuzes nodig blijven.

De inzet van capaciteiten van de Landmacht, Luchtmacht en Marine vindt plaats binnen de bekende samenwerkingsverbanden met internationale partners, waar ook tijdens de gereedstelling intensief mee wordt gewerkt. Zo is inzet van Nederlandse brigades gesynchroniseerd met de Duitse divisies, werken luchtmacht squadrons samen met partners uit de F-35 *community* en trekken onze maritieme eenheden op binnen de internationale vlootverbanden waarmee zij dagelijks optreden. De bijdrage van de Marechaussee is voor buitenlandse inzet in NAVO-verband grotendeels gekoppeld aan de bijdrage van de Landmacht. In Nederland is de inzet gericht op grensbewaking en *Host Nation Support* ter ondersteuning van de verplaatsingen van buitenlandse eenheden over Nederlands grondgebied.

Het kabinet zal uw Kamer actief blijven informeren over verdere ontwikkelingen.

De Minister van Defensie,
R.P. Brekelmans